

Υπουργείο Τουρισμού

1. Προστασία του συνόλου της τουριστικής προσφοράς της χώρας

- Προσωρινή αναστολή των βραχυχρόνιων μισθώσεων σε κάθε ακίνητο για λόγους δημόσιας υγείας.

Περιορισμός των βραχυχρόνιων μισθώσεων σε αδειοδοτημένα από το Υπουργείο Τουρισμού καταλύματα. Τα ακίνητα ιδιωτών που προσφέρονται για βραχυχρόνια μίσθωση πρέπει για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας να πληρούν τους όρους και τις προδιαγραφές του άρθρου 46 του Ν.4179/2013, ήτοι μονοκατοικίες τουλάχιστον 80 τμ με ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση που αδειοδοτούνται και ελέγχονται από το Υπουργείο Τουρισμού.

- Κατάρτιση σε συνεργασία με τα Υπουργεία Υγείας, Μεταφορών, Εξωτερικών και Εσωτερικών και με τους επαγγελματικούς φορείς του τουρισμού των όρων υποδοχής των επισκεπτών στη χώρα μας για την προστασία της δημόσιας υγείας.
- Κατάρτιση σε συνεργασία με το ΞΕΕ και το Υπουργείο Υγείας των ειδικών κανόνων λειτουργίας των τουριστικών καταλυμάτων για την προστασία της υγείας εργαζομένων και πελατών έναντι του COVID-19.
- Κατάρτιση σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και με τους επαγγελματικούς φορείς του τουρισμού των όρων επισκεψιμότητας των μουσείων, των αρχαιολογικών χώρων και των λοιπών μνημείων της χώρας.

2. Τόνωση της τουριστικής ζήτησης

- Πρόγραμμα ενίσχυσης του εσωτερικού τουρισμού 12μηνιαίας διάρκειας με διεύρυνση των κριτηρίων συμμετοχής των δικαιούχων και κάλυψη μέρους του κόστους διαμονής από το κράτος υπό τη μορφή voucher.
- Κατάστρωση νέου marketing plan εκ μέρους του ΕΟΤ σε συνεργασία με την Marketing Greece και τις περιφέρειες για στοχευμένες καμπάνιες στις χώρες-πηγές τουριστών με παράλληλη αύξηση του προϋπολογισμού προβολής και διαφήμισης του ελληνικού τουρισμού.
- Συνέργειες με tour operators και αεροπορικές εταιρείες για προγράμματα συνδιαφήμισης με ανταποδοτικότητα.
- Συνεργασία με τον Απόδημο Ελληνισμό για την προβολή της χώρας και την ανάδειξη της ως ένα ασφαλές προορισμό.

Υπουργείο Οικονομικών

1. Μείωση άμεσα -από την επανέναρξη της σαιζόν- του συντελεστή ΦΠΑ σε 6% στη διαμονή και σε 13% σε ολόκληρη την εστίαση και στις μεταφορές (εξίσωση δηλαδή των

φορολογικών συντελεστών που ισχύουν και προ-κρίσης στις ανταγωνίστριες χώρες, όπως Ισπανία και Τουρκία, Ιταλία).

2. Κατάργηση του φόρου διαμονής.

3. Κατάργηση του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ.

4. Για τις επιχειρήσεις που μισθώνουν ακίνητα του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και Ιδρυμάτων μείωση του ενοικίου κατά 40% για ολόκληρο το έτος 2020. Σημειώνεται πως, όπως πληροφορούμαστε, σχετικά με την εφαρμογή της ήδη ισχύουσας ρύθμισης, οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν μπορούν να κάνουν επιμερισμό του ετήσιου μισθώματος ανά μήνα ώστε να εφαρμόσουν τη σχετική έκπτωση.

5. Να παρασχεθεί και στις εποχικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, οι οποίες βάσει σχετικής ΥΑ έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους, η δυνατότητα ένταξης στο μέτρο της επιστρεπτέας προκαταβολής. Πρόκειται συνήθως για μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, που εκμεταλλεύονται μικρής δυναμικότητας καταλύματα, οι οποίες κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου, όταν και παραμένουν κλειστές, δεν απασχολούν προσωπικό και έχουν μηδενικούς τζίρους. Οι επιχειρήσεις αυτές δεν έχουν σήμερα τη δυνατότητα να ενταχθούν στο συγκεκριμένο μέτρο βάσει των προϋποθέσεων που τίθενται (απασχόληση 1-500 εργαζομένων, τζίρος των τελευταίων 3 μηνών κλπ). Σε συνέχεια, λοιπόν, της ανακοίνωσης της παράτασης του προγράμματος της επιστρεπτέας προκαταβολής έως τις 30-6-2020 θα πρέπει να παρασχεθεί το δικαίωμα, τουλάχιστον κατά το δεύτερο στάδιο υποβολής αιτήσεων, και στις επιχειρήσεις αυτές να ενταχθούν στη συγκεκριμένη ρύθμιση.

6. Ειδικά για τις επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την Thomas Cook θα πρέπει να προβλεφθεί απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του ανείσπρακτου ΦΠΑ των τιμολογίων που εξέδωσαν προς τη συγκεκριμένη εταιρεία, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην με αριθμό 355/2019 απόφαση του ΣτΕ και έχουν γίνει δεκτά και με την με αριθμό Ο ΔΕΕΦ Α 1165616 ΕΞ 2019 εγκύκλιο της ΑΑΔΕ. Πιστεύουμε πως δεν υπάρχει λόγος να επιβαρύνουμε τις επιχειρήσεις με επιπλέον έξοδα, υποχρεώνοντάς τις να προσφύγουν δικαστικά για τη συγκεκριμένη υπόθεση, από τη στιγμή που το συγκεκριμένο ζήτημα έχει ήδη επιλυθεί από το ανώτατο δικαστήριο της χώρας.

7. Ως προς τις υφιστάμενες ενήμερες ρυθμίσεις θα πρέπει να ανασταλεί η καταβολή των δόσεων μέχρι τις 30-4-2021 και να προβλεφθεί αναδιάρθρωση τους μέσω αύξησης δόσεων (έως 100).

8. Τέλος αναφορικά με τα ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση του αιγιαλού (σας έχουμε αποστείλει στο παρελθόν σχετική καταγραφή των θεμάτων που πρέπει να επιλυθούν) θα πρέπει άμεσα να τροποποιηθεί η σχετική ΚΥΑ που προβλέπει τη διαδικασία παραχώρησης της απλής χρήσης του αιγιαλού, ώστε να προσαρμοστούν οι ειδικότερες ρυθμίσεις της (επιφάνεια παραχωρούμενου χώρου κλπ) στις ανάγκες που προκύπτουν από τα νέα δεδομένα της υγειονομικής κρίσης, ενώ παράλληλα να προβλεφθεί οριζόντια μείωση κατά 40% του μισθώματος ανά τετραγωνικό μέτρο λόγω μειωμένης σαιζόν και ελάχιστων εσόδων.

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

1. Στήριξη των επενδύσεων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που έχουν ενταχθεί στους αναπτυξιακούς νόμους και στα προγράμματα του ΕΣΠΑ

- Πρόβλεψη παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους Ν.3299/2004 και 3908/2011 και στα προγράμματα του ΕΣΠΑ για ένα επιπλέον χρόνο.
- Αύξηση του ποσοστού προκαταβολής στα εγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια των αναπτυξιακών νόμων από 1/7 σε 3/7 με την προσκόμιση αντίστοιχων εξοφλημένων παραστατικών.
- Επίσπευση των διαδικασιών για:
 - i. ολοκλήρωση των ελέγχων των φακέλων των ενταχθέντων έργων
 - ii. άμεση αποπληρωμή των έργων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, ελεγχθεί και λειτουργήσει.
 - iii. Προώθηση κατά προτεραιότητα στα επενδυτικά έργα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στα νησιά που πλήττονται από το μεταναστευτικό, καθώς και στις πυρόπληκτες περιοχές της Ανατ. Αττικής
- Αύξηση των ορίων χρηματοδότησης του De minimis.

2. Ριζικός επανασχεδιασμός της επενδυτικής πολιτικής στον τουρισμό

- Ενίσχυση κατά προτεραιότητα του υφιστάμενου ξενοδοχειακού δυναμικού για την υλοποίηση επενδύσεων που υποστηρίζουν αφενός τη βιώσιμη λειτουργία του, αφετέρου την ανταπόκριση στις αυξημένες απαιτήσεις προστασίας της δημόσιας υγείας και της ασφάλειας των πελατών, καθώς και της κλιματικής αλλαγής
- Έμφαση στα αναπτυξιακά έργα γενικής υποδομής, που θωρακίζουν το επίπεδο ασφαλείας των τουριστικών προορισμών
- Αναστολή των ενισχύσεων δημιουργίας νέων κλινών για τα έτη 2021 και 2022, πλην των περιπτώσεων της επέκτασης υφισταμένων ξενοδοχειακών καταλυμάτων και της μετατροπής κτιρίων αρχιτεκτονικής κληρονομιάς σε ξενοδοχείο.
- Αναδιάταξη του χάρτη των περιφερειακών ενισχύσεων για την ισόρροπη αντιμετώπιση των συνεπειών της πτώσης του τουρισμού λόγω COVID-19 σε ξενοδοχειακές ΜΜΕ σε όλη τη χώρα.
- Αναδιαμόρφωση των κριτηρίων αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων των ξενοδοχειακών ΜΜΕ με βάση την εξυπηρέτηση των αναγκών της αρνητικής συγκυρίας.
- Αναγνώριση του εξαγωγικού χαρακτήρα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων στον αναπτυξιακό νόμο και σε όλα τα προγράμματα του ΕΣΠΑ, προκειμένου να τυγχάνουν ισότιμης μεταχείρισης με τις εξαγωγικές επιχειρήσεις

Το 2019 διαφάνηκε ισχυρή τάση επενδύσεων στον τουρισμό με παράλληλη αναθέρμανση της χειμάζουσας δραστηριότητας στον κατασκευαστικό τομέα. Η πανδημία του COVID-19 ανέστειλε αυτή την αναπτυξιακή δυναμική, ενώ πλέον επηρεάζεται σαφώς η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων/ επενδύσεων, με κίνδυνο να παραμείνουν ημιτελείς μικρομεσαίες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν με ίδια κεφάλαια. Θα ήταν σκόπιμο να εξεταστεί, σε επικείμενα προγράμματα χρηματοδότησης (νέες προσκλήσεις δράσεων ΕΣΠΑ), η δυνατότητα επιλεξιμότητας δαπανών με αρχική ημερομηνία προ της προκήρυξης (πχ από 01/01/2019). Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούν να ενταχθούν αυτοχρηματοδούμενα επενδυτικά σχέδια σε εξέλιξη, διασώζοντας έτσι επενδύσεις που κινδυνεύουν να μην ολοκληρωθούν και θέσεις εργασίας ενώ παράλληλα θα υποστηριχθεί η γρήγορη και αποτελεσματική απορροφητικότητα των διατιθέμενων κοινοτικών πόρων ΕΣΠΑ.

3. Δάνεια ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

- Πρόβλεψη ειδικού πλαισίου για την μακροχρόνια αποπληρωμή των υφιστάμενων ξενοδοχειακών δανείων, περιλαμβανομένων και των χρηματοδοτικών μισθώσεων, λόγω συσσώρευσης ζημιών από τις επιπτώσεις του COVID-19 στον ελληνικό τουρισμό: αναστολή των αποπληρωμών κεφαλαίου για μια 5ετία των ενήμερων έως 31.12.2019 δανείων (με λιγότερο από 90 ημέρες καθυστέρηση) και ρύθμισή τους με χρονικό ορίζοντα 15 ετών.

Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί και για τα τραπεζικά δάνεια ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, που είναι μεν ενήμερα, αλλά παρουσιάζουν άλλου τύπου δυσχέρειες (όπως εγγραφή επισφαλειών από τις τράπεζες λόγω προβλημάτων του παρελθόντος ή πρόκειται για εταιρίες που έχουν πληγεί πέρυσι από την χρεοκοπία του Thomas Cook κλπ), προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία καινούργιας γενιάς κόκκινων δανείων.

Ειδικά για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την πτώχευση της Thomas Cook θα πρέπει, αντί της 31-12-2019, να λογίζεται ως ενήμερη ημερομηνία η 30-11-2019. Σημειώνεται πως, κατά τη διάρκεια της κρίσης που προκάλεσε η ανωτέρω πτώχευση, το Υπουργείο σας είχε δεσμευθεί να ληφθεί ως μέτρο ενίσχυσης των συγκεκριμένων επιχειρήσεων η χορήγηση κεφαλαίων κίνησης, η οποία όμως μέχρι σήμερα δεν έχει υλοποιηθεί με αποτέλεσμα οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις να μην μπορούν να είναι ενήμερες στις 31-12-2019.

- Επέκταση του μέτρου της επιδότησης των τόκων των υφιστάμενων δανείων για περίοδο 12 μηνών.
- Χορήγηση χαμηλότοκων κεφαλαίων κίνησης ή δυνατόν με ελάχιστο επιτόκιο (περιθώριο ως προς το Euribor), με περίοδο χάριτος 18 μηνών, δηλαδή μέχρι 31/12/2021 και ελάχιστης διάρκειας 5 ετών. Θα πρέπει να καλύπτουν μέχρι το 40% του κύκλου εργασιών του 2019 και να χορηγούνται με την εγγύηση κατά 100% του Ελληνικού Δημοσίου. Θα διοχετεύονται στην κάλυψη άμεσων υποχρεώσεων και πάγιων λειτουργικών εξόδων (δαπάνες ΔΕΚΟ, ΟΤΑ, ΑΑΔΕ, ΕΦΚΑ, πληρωμές σε προμηθευτές, επιταγές).
- Χορήγηση χαμηλότοκων κεφαλαίων παγίων ή δυνατόν με ελάχιστο επιτόκιο (περιθώριο ως προς το Euribor), με περίοδο χάριτος 18 μηνών, δηλαδή μέχρι 31/12/2021 και ελάχιστης διάρκειας 12 ετών, με σκοπό την αναθέρμανση της αγοράς (οικοδομή, προμηθευτές κλπ).

4. Επιταγές

Πρόνοια για περαιτέρω αναστολή πληρωμών επιταγών ξενοδοχειακών επιχειρήσεων ανάλογα με τις εξελίξεις στην τουριστική ζήτηση στην εσωτερική και διεθνή αγορά. Ήδη υπάρχουν στην αγορά επιταγές κάλυψης υποχρεώσεων μέχρι τις 30/11/2020, οι οποίες δεν θα μπορέσουν να πληρωθούν λόγω του γεγονότος πως η τουριστική περίοδος είναι αντικειμενικά αδύνατον να ξεκινήσει πριν την 1/07/2020 στην καλύτερη των περιπτώσεων. Για την πληρωμή των ανωτέρω επιταγών πρέπει να δημιουργηθεί κατά τα ανωτέρω ένα ειδικό τραπεζικό προϊόν.

5. Μισθώσεις ξενοδοχειακών ακινήτων

- Χρονική επέκταση του μέτρου της μείωσης κατά 40% του μισθώματος των ακινήτων ιδιωτών ή του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και Ιδρυμάτων που έχουν χρήση ξενοδοχείου μέχρι το τέλος του χρόνου, συμπεριλαμβάνοντας και τις μισθώσεις των ακινήτων που πραγματοποιούν οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για τη στέγαση του προσωπικού
- Παράταση με νομοθετική διάταξη των μισθώσεων ξενοδοχειακών μονάδων που λήγουν το 2020 ή το 2021 για τρία χρόνια.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

1. Πολλές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για να μπορέσουν να επαναλειτουργήσουν, θα είναι υποχρεωμένες, λόγω περιορισμένου αντικειμένου εργασίας και ανύπαρκτων εσόδων, αλλά και των υγειονομικών περιορισμών που πιθανόν να τους επιβληθούν, κατά το πρώτο τουλάχιστον χρονικό διάστημα, να μειώσουν το χρόνο εργασίας του προσωπικού τους, χρησιμοποιώντας ευέλικτες μορφές εργασίας (εκ περιτροπής- μερική απασχόληση). Είναι, λοιπόν, απαραίτητο τα μέτρα που έχουν μέχρι σήμερα προβλεφθεί και θα προβλεφθούν στο μέλλον να μην περιορίζουν το δικαίωμα των επιχειρήσεων να εφαρμόσουν τις ευέλικτες αυτές μορφές απασχόλησης- αντίθετα να διευκολύνουν τη σχετική διαδικασία, με στόχο πάντα τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.

2. Σε συνέχεια της παραπάνω (1) επισήμανσης κρίνεται αναγκαία η πρόβλεψη συμπληρωματικών επιδομάτων, ώστε μέσω αυτών να καλυφθεί μέρος της απώλειας εισοδήματος που θα έχουν οι εργαζόμενοι εξαιτίας της μείωσης του χρόνου απασχόλησής τους.

3. Είναι απαραίτητο να προβλεφθεί η επιδότηση του κόστους των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς αυτή να συνδέεται με τον οποιοδήποτε περιορισμό ως προς την μορφή της απασχόλησης των εργαζομένων - να μην στερεί τη δυνατότητα από τις επιχειρήσεις να μετατρέψουν συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης σε μερικής-εκ περιτροπής. Είναι επίσης σημαντικό το ύψος της επιδότησης αυτής να μην υπάγεται στους περιορισμούς του de minimis.

4. Στην εκσπε για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζόμενων στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις όλης της χώρας προβλέπονται συγκεκριμένες καταληκτικές ημερομηνίες

επαναπρόσληψης του εποχικού προσωπικού. Είναι δεδομένο πως οι ημερομηνίες αυτές δε θα εφαρμοστούν τη τρέχουσα περίοδο, καθώς τα ξενοδοχεία, αν επαναλειτουργήσουν, θα έχουν εξαιρετικά χαμηλές πληρότητες που δεν θα τους επιτρέπουν να επαναπροσλάβουν και να απασχολούν το σύνολο του προσωπικού τους. Προτείνουμε να προβλεφθεί ρητά, για όσο διαρκεί η υγειονομική κρίση, πως η επαναπρόσληψη των εποχικών εργαζομένων θα γίνεται σταδιακά, με βάση το ποσοστό πληρότητας των ξενοδοχείων, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1346/1983, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην κλαδική σσε. Σε περίπτωση που αυτό δεν προβλεφθεί, τα περισσότερα ξενοδοχεία θα προτιμήσουν να μη ξεκινήσουν καθόλου τη λειτουργία τους, επειδή δε θα είναι σε θέση να απασχολήσουν όλο το προσωπικό που απασχολούσαν την προηγούμενη τουριστική περίοδο.

5. Είναι δεδομένο πως πολλές επιχειρήσεις δε θα λειτουργήσουν κατά τη τρέχουσα περίοδο, εξαιτίας της υγειονομικής κρίσης που έχει πλήξει όλη την Ευρώπη και των συνεπειών της (μηδενικές αεροπορικές και οδικές αφίξεις κλπ). Επομένως οι εργαζόμενοι τους δε θα επαναπροσληφθούν. Για τους εργαζομένους αυτούς θα πρέπει να προβλεφθεί παράταση του χρόνου καταβολής του επιδόματος ανεργίας τουλάχιστον έως και τον Απρίλιο του 2021 (ανάλογα με την εξέλιξη της υγειονομικής κρίσης). Παράλληλα όμως θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα, προαιρετικά και προκειμένου να καλύπτονται βασικές ανάγκες των επιχειρήσεων, οι εργαζόμενοι αυτοί, χωρίς να χάνουν το επίδομα ανεργίας, να πραγματοποιούν ορισμένα ημερομίσθια (οι ασφαλιστικές εισφορές των οποίων θα επιδοτούνται σύμφωνα με τα παραπάνω). Τέλος θα πρέπει να εξεταστεί και το ενδεχόμενο αύξησης του επιδόματος ανεργίας, σε συνδυασμό με την παρακολούθηση προγραμμάτων κατάρτισης.

6. Ενόψει των εργασιών προετοιμασίας για την έναρξη της λειτουργίας των ξενοδοχείων θα πρέπει να προβλεφθεί και ρητά (κρίνουμε πως ισχύει και σήμερα απλώς δεν υπάρχει ρητή διατύπωση στο νόμο) πως και οι επιχειρήσεις που έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους βάσει κυβερνητικής απόφασης μπορούν να εφαρμόζουν ως προς τους εργαζομένους που δεν έχουν θέσει σε αναστολή τη ρύθμιση για το προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας (θεωρούμε αυτονόητο, από τη στιγμή που δεν υπάρχει απαγόρευση στο νόμο, πως δεν απαγορεύεται η εφαρμογή ευέλικτων μορφών εργασίας), αλλά να κάνουν χρήση και της απασχόλησης με τηλεργασία με τα όρια που θέτει ο νόμος (10% του προσωπικού που έχει τεθεί σε αναστολή).

7. Τέλος αναφορικά με τις ασφαλιστικές εισφορές προτείνουμε α. να προβλεφθεί, κατ'εξαίρεση για όσο διαρκεί η υγειονομική κρίση, η δυνατότητα για τις επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις των 100 και 120 δόσεων να κάνουν χρήση της πάγιας ρύθμισης οφειλών (για περισσότερες από μία φορές) για να ρυθμίσουν τρέχουσες ασφαλιστικές υποχρεώσεις, χωρίς να χάνουν τη ρύθμιση που ήδη έχουν ενταχθεί, β. να προβλεφθεί η δυνατότητα ένταξης στην πάγια ρύθμιση οφειλών περισσότερες από τρεις (3) φορές, γ. να αυξηθούν οι δόσεις της πάγιας ρύθμισης ΕΦΚΑ-ΚΕΑΟ από 12 σε 36 και να προβλεφθεί διαφορετική ταυτότητα πληρωμής για κάθε οφειλή, στο πρότυπο όσων εφαρμόζονται για τις φορολογικές υποχρεώσεις και δ. οι καταβολές δόσεων ενεργών και ενήμερων ρυθμίσεων να ανασταλούν έως τις 30-4-2021 με δυνατότητα τότε είτε να ενταχθούν σε μία νέα ρύθμιση (έκτακτης ανάγκης) 120 δόσεων ή με ισόχρονη παράταση της ισχύουσας ρύθμισης (χωρίς προσαυξήσεις και τόκους).